

Frågor och svar om Transmissionsnätsavgiften 2027

**Här hittar du svar på vanliga frågor om
transmissionsnätsavgiften 2027**

1. Vad är transmissionsnätsavgiften?

Svar: Transmissionsnätsavgiften är den avgift som Svenska kraftnät tar ut från sina nätkunden för att använda transmissionsnätet. Intäkterna bidrar bland annat till att täcka kostnader för drift, underhåll, överföringsförluster och utveckling av transmissionsnätet. Den består av:

- Fast avgift
- Energiavgift
- Kundenspecifik avgift
- Effektagift

2. Vilka betalar transmissionsnätsavgiften?

Svar: Avgiften betalas av de nätföretag och elproducenter som är direkt anslutna till transmissionsnätet. Hushåll och företag som är anslutna till lokalnät betalar inte avgiften direkt till Svenska kraftnät. Transmissionsnätsavgiften kan däremot ingå i lokal- och regionnätsföretagens samlade kostnader.

3. Hur förändras den fasta avgiften till 2027?

Svar: Den fasta avgiften, tidigare benämnd effektagift höjs med 20 procent. Den genomsnittliga höjningen utgör cirka 37 procent för inmatning och cirka 14 procent för uttag. Utfallet varierar mellan olika abonnemangspunkter.

4. Varför höjs den fasta avgiften, tidigare benämnt effektagift?

Svar: Sedan 2021 har Svenska kraftnät reducerat transmissionsnätsavgiften med hjälp av flaskhalsinkomster. År 2023 sänkte Svenska kraftnät

effektavgiften (det som numera heter fast avgift) med 60 procent. Trots att kostnaderna därefter gradvis har ökat så har den genomsnittliga avgiftsnivån varit oförändrad sedan dess. Med hänsyn till de stora investeringar som Svenska kraftnät nu genomför kommer användningen av flaskhalsinkomster öka väsentligt de kommande åren vilket minskar utrymmet för tariffreducering. För att undvika alltför stora höjningar från ett år till ett annat kommer Svenska kraftnät därmed fr.o.m. 2027 börja trappa ned på reduceringen av den fasta avgiften som ersätter dagens effektavgift för att stegvis kunna återgå till en avgift som ger full kostnadstäckning.

Svenska kraftnäts styrelse har därför fattat beslut om att för 2027 minska reduceringen av den fasta avgiften med ca 350 mnkr. Med hänsyn till att dagens reducerade effektavgift är så pass låg medför det en genomsnittlig höjning på ca 20 procent.

5. Hur förändras energiavgiften till 2027?

Marginalförlustkoefficienterna som är en del av energiavgiften uppdateras, där de höjs med 5 procent i genomsnitt. Höjningen i norra och södra Sverige ligger på mellan 10-15 procent. Fördelningsfaktor vilket är en del av den nya tariffmodellen.

För att underlätta för nätkunderna i en tid då det råder stor osäkerhet på elmarknaden har Svenska kraftnäts styrelse beslutat att förlänga den tillfälliga reduceringen av energiavgiften. Energiavgiften för 2027 kommer reduceras med 80 procent av debiterad energiavgift för 2025 vilket motsvarar ca 2 000 mnkr.

6. Hur påverkas Svenska kraftnäts kunder?

Svar: Alla Svenska kraftnät nätkunder får en höjd fast avgift utifrån att Svenska kraftnät höjer den. Den genomsnittliga höjningen cirka 37 procent för inmatning och cirka 14 procent för uttag. Utfallet varierar mellan olika abonnemangspunkter.

Sammantaget beräknas energiavgiften, utan hänsyn tagit till elpriset, bli följande:

Inmatning i norr:

- Avgiften blir högre 2027 jämfört med 2026 vilket främst förklaras av höjda marginalförlustkoefficienter, fördelningsfaktor och en lägre reducering av energiavgiften 2027 än 2026.

Inmatningskunder i söder:

- Ersättningen beräknas bli högre 2027 jämfört med 2026 vilket också främst förklaras av höjda marginalförlustkoefficienter. Höjningen dämpas ock av fördelningsfaktorn.

Uttagskunder i norr:

- Ersättningen beräknas bli högre 2027 än 2026 vilket förklaras av höjda marginalförlustkoefficienter och fördelningsfaktorn.

Uttagskunder i söder:

- Avgiften beräknas bli lägre 2027 än 2026 vilket förklaras av fördelningsfaktorn och en större reducering av energiavgiften 2027 än 2026. Minskningen motverkas dock av höjda marginalförlustkoefficienter.

7. Hur används flaskhalsinkomster för att hålla nere avgifterna?

Svar: Flaskhalsinkomster används till att reducera både den fasta avgift och energiavgiften till 2027. Den totala tariffreduceringen beräknas uppgå till cirka 8,3 mdkr medan de totala intäkterna från transmissionsnätsavgiften beräknas uppgå till knappt 2 500 mnkr.

8. Hur påverkas hushållens elkostnader?

Svar: Hushållen betalar inte avgifter direkt till Svenska kraftnät. Svenska kraftnäts andel av slutkundens faktura beror på var i landet slutkunden bor och hur region- och lokalnät väljer att vidareföra Svenska kraftnäts avgifter.

9. När börjar de nya avgifterna gälla?

Svar: Den nya avgiftsmodellen och avgiftsnivån för 2027 börjar gälla den 1 januari 2027. Styrelsen ska fastställa den slutliga prislistan och de konkreta avgiftsnivåerna i september 2026.

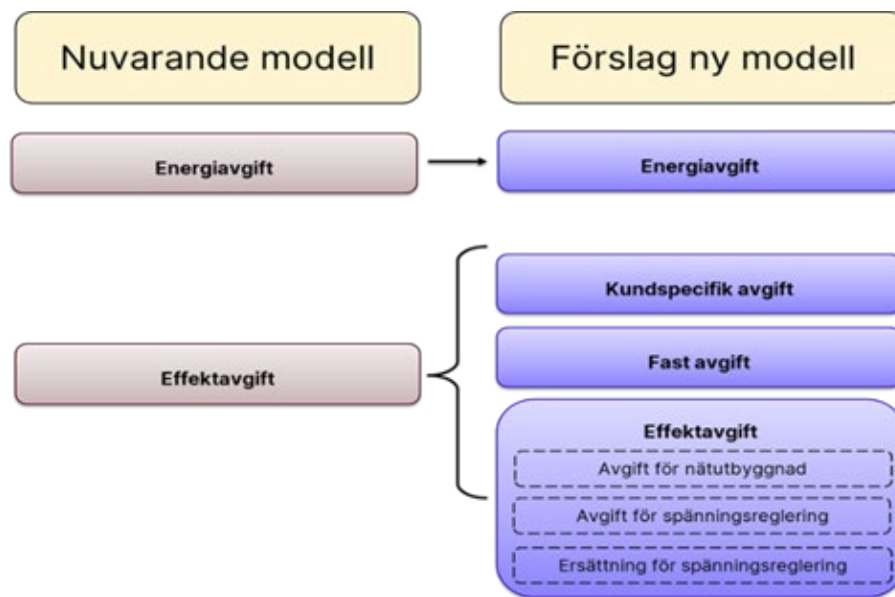
10. Hur är den nya avgiftsmodellen uppbyggd?

Svar: Modellen innehåller fyra komponenter:

- Fast avgift
- Energiavgift
- Kundenspecifik avgift
- Effektagift

11. Hur skiljer sig modellen från den tidigare modellen?

Svar: Den tidigare modellen bestod av en effektagift och en energiavgift. I den nya modellen ersätts den tidigare effektagiften till stor del av en fast avgift medan vissa justeringar görs i den nuvarande energiavgiften. Dessutom införs en kundspecifik avgift och en ny effektagift. Kostnader kopplade till den kundspecifika avgiften är väldigt små och effektagiften är satt till 0 kr/MW för 2027.

12. Varför inför Svenska kraftnät en ny avgiftsmodell?

Svar: Svenska kraftnät har tagit fram och inför en ny avgiftsmodell utifrån den energiomställning som nu sker där avgiftsmodellen har anpassats till dagens förutsättningar och i syfte att möjliggöra ett mer effektivt nyttjande av elnäten.

Svenska kraftnäts nya avgiftsmodell är utformad för att vara kostnadsriktig och ge korrekta prissignaler, för att därigenom möjliggöra ett effektivare nyttjande av transmissionsnätet. Den som orsakar en kostnad i transmissionsnätet ska betala för det medan den som bidrar med nytta ska få ersättning.

När Svenska kraftnät tog fram modellen gällde även Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2022:1) som styr hur elnätsföretagen får utforma tariffen. Det är bakgrunden till varför modellen har 4 komponenter även om kundspecifik avgift är mycket liten i sammanhanget och effektavgiften är satt till 0 kr/MW. Utformningen av energiavgiften och den fasta avgiften hade Svenska kraftnät utformat på samma sätt oavsett Ei:s föreskrifter.

13. Vilka styrsignaler ska modellen ge?

Svar: Energiavgiften ska ge en kortsiktig prissignal om hur inmatning och uttag påverkar nätförlusterna i transmissionsnätet. Den fasta avgiften ska ge en långsiktig lokaliseringssignal.

14. Hur påverkar modellen var produktion och förbrukning etableras?

Svar: Avgiftens geografiska differentiering kan påverka de ekonomiska förutsättningarna för inmatning och uttag på olika platser. Avgiften är dock bara en av flera faktorer bakom ett lokaliseringsbeslut. Avgiftsmodellen gör att det är mer fördelaktigt att lokalisera produktion i södra Sverige än i norra där det idag finns ett produktionsunderskott. Det omvända gäller för uttag.

15. Varför innehåller modellen en fast avgift?

Svar: Den fasta avgiften ska täcka de kostnader som inte täcks av de övriga avgiftskomponenterna. I Svenska kraftnäts fall är det ex kostnader för avskrivningar, underhåll, stödtjänster och personal mm. När modellen utformades ställde Energimarknadsinspektionens föreskrift krav på att avgiftsmodellen skulle innehålla en fast avgift. Svenska kraftnät hade dock utformat den fasta avgiften på samma sätt oavsett Ei:s föreskrifter.

Den fasta avgiften påminner om dagens effektagift. Avgiften är geografiskt differentierad och baseras på nätkundens abonnerade effekt för inmatning respektive uttag i varje abonnemangspunkt.

16. Vad innebär energavgiften?

Svar: Energiavgiften ska täcka kostnader för nätförluster. Även energavgiften hade Svenska kraftnät utformat på samma sätt oavsett föreskrifter. Svenska kraftnät hade även sedan tidigare en energavgift i avgiftsmodellen.

Energiavgiften är geografiskt differentierad och baseras på nätkundens inmatning respektive uttag i varje abonnemangspunkt. Den nätkund som ökar överföringsförlusterna får betala en avgift medan den nätkund som minskar överföringsförlusterna får en ersättning.

17. Vad är den kunds specifika avgiften?

Svar: Den kunds specifika avgiften ska täcka kostnader som kan hänföras till den enskilda abonnemangspunkten exempelvis kostnader för mätning, beräkning, rapportering etc.

Den kunds specifika avgiften utgör en mycket liten del av Svenska kraftnäts kostnader.

18. Vad innebär effektagiften 2027?

Svar: Effektagiften ska täcka de framtidsblickande kostnaderna för nätutbyggnad.

Effektagiften finns som en avgiftskomponent i Svenska kraftnäts avgiftsmodell utifrån att Ei:s föreskrifter var gällande när avgiftsmodellen beslutades där det ställdes krav på införandet av en effektagift. För 2027 är denna avgift satt till 0 kr/MW för alla abonnemangspunkter utifrån att de framtidsblickande kostnaderna på transmissionsnätet var så låga.

Svenska kraftnät ser ett behov att se över om denna avgiftskomponent ska ingå i avgiftsmodellen eller inte i och med att Ei:s föreskrifter är upphävd.

19. Hur har modellen tagits fram, och kan den ändras?

Svar: Svenska kraftnät har utvecklat modellen under flera år och fört dialog med nätkunder och en extern referensgrupp. Styrelsen beslutade om modellen den 19 februari 2026 och om vissa principer för 2027 den 28 maj 2026.

Modellen kan ändras, men en större revidering kräver noggrann konsekvensanalys och samverkan med branschen. Även vid ändrade regulatoriska förutsättningar kan en översyn av modellen krävas.